

Zápis z porady STO konanej 30. 6. 2008

Prítomní: Budaj, Hambálek, Chochol, Kundra, Pribulla, Shugarov, Schalling, Skopal, Zverko,

Ospravedlnení: Komžík, Tremko, Žižňovský

Prizvaný: Ambróz (k bodu 5)

Nepřítomní: Božík, Hric, Kollár, Kuziel, Sekeráš

Program:

1. Kontrola zápisnice z porady STO 25. 4. 2007.
2. Hodnotenie pracovníkov STO za rok 2007.
3. Preraďovanie pracovníkov STO do vyšších kvalifikačných stupňov.
4. Obsadzovanie miest v STO pri dlhodobých pobytoch v zahraničí.
5. Stav pozorovacej techniky a úlohy na jej vylepšenie v roku 2008.
6. Zahraničné spolupráce STO.
7. Rôzne

1. Kontrola zápisnice z porady STO 25.4.2007.

Chochol zhodnotil plnenie úloh z minuloročnej schôdze STO:

- úlohy nočných pozorovateľov si plnia Božík a Shugarov, čím došlo k pokrytiu poz. času v G1.
- u Komžíka nastala výmena pomerov pracovných úväzkov v prospech jeho úväzku v oblasti výpočtovej techniky na AsÚ SAV, podiel v STO sa adekvátne znížil.

Zverko, rovnako ako na poslednej schôdzi, upozornil na nízky počet pracovných porád. Chochol to zdôvodnil povinnosťami pracovníkov a problémom nájdenia vyhovujúceho termínu. Informáciu o čase tejto porady Chochol rozoslal mesiac pred termínom. Napriek tomu sa porady zúčastnilo iba 53% členov STO.

2. Hodnotenie pracovníkov STO za rok 2007.

Chochol zhrnul hodnotenie pracovníkov STO v týchto kategóriách: (1) počet CC prác, (2) počet citácií a pozvaných referátov, (3) medzinárodná spolupráca, (4) mimorozpočtové zdroje financií, (5) popularizácia a (6) vedecká výchova. Normalizované bodové hodnotenie pracovníkov STO v týchto kategóriách je nasledovné:

	1	2	3	4	5	6	Σ
BUDAJ	1,134	0,221		0,024			1,379
HAMBÁLEK				0,051	0,075		0,126
HRIC		0,167	0,471	0,207	0,485	0,8266	2,1566
CHOCHOL	0,213	0,407		0,163	0,149		0,932
KOMŽÍK		0,093		0,084			0,177
KUNDRA				0,080	0,112		0,192
PRIBULLA	1,205	1,143		0,051	0,037	0,8266	3,2626
SCHALLING					0,012		0,012
SKOPAL	0,355	0,812		0,061	0,037	0,8266	2,0916
TREMKO		0,221		0,015			0,236
VAŇKO	0,213	0,186		0,051	0,037		0,487
ZBORIL		0,267			0,131		0,398
ZVERKO	0,425	0,167	1,509	0,193	0,112		2,406
ŽIŽŇOVSKÝ	0,425	0,126		0,180	0,703		1,434
	3,97	3,81	1,98	1,16	1,89	2,48	15,29

Chochol uviedol, že pri atestáciách ústavov I. oddelenia SAV za rok 2007 sa AsÚ SAV umiestnil na 5. mieste. Predsedníctvo SAV zámerne nepozvalo na zasadanie v Smoleniciach akreditačnú komisiu, aby mohlo zmanipulovať výsledky v prospech Ústavu materiálov a mechaniky strojov, ktorý sa umiestnil pred AsÚ. V oblasti: výstupy do spoločenskej praxe – aplikácia a popularizácia výsledkov získal ÚMMS plný počet 4 bodov a AsÚ SAV len 3,75 bodov, napriek tomu, že AsÚ v tejto oblasti maximálne vystupňoval svoje úsilie (získanie 3 LPP grantov APVV) a dosiahol doteraz najrozsiahlejšiu popularizačnú činnosť v histórii AsÚ. Zaradenie ÚMMS medzi špičkové ústavy I. oddelenia SAV bolo evidentne politickou objednávkou. Pri 4-ročných akreditáciách uskutočnených v r. 2007 sa ÚMMS umiestnil z 15 ústavov I. oddelenia SAV na 7. mieste, pričom v najdôležitejších kategóriách: Vedecké výsledky a Ohlas vedeckých prác bol až na 9. mieste.

Napriek tomu, že STO malo v porovnaní s OFS a oddelením MPH vyšší počet CC prác a WOS citácií, v hodnotení oddelení na AsÚ SAV skončilo na poslednom mieste. Veľké rezervy sú najmä v medzinárodných spoluprákach a v získavaní financií. Zlepšenie v oblasti získavania financií prinesie rozbehnutie projektu Zverka týkajúceho sa Budaja a prípadné schválenie projektu Skopala v rámci 7RP. Pri hodnotení výsledkov za rok 2007 Chochol vyzdvihol publikačnú aktivitu Pribulla a Budaja a počty citácií Pribulla a Skopala. Dodal, že k bodovému hodnoteniu prihliadal pri stanovení osobného príplatku.

V diskusii k tomuto bodu Zverko podotkol, že OFS je najvyššie hodnotené v rámci AsÚ SAV vďaka získaným financiám, no reálne sa tieto peniaze používajú na cestovanie, čo nie je prínosom pre AsÚ SAV. Súčasne upozornil, že sme prebrali hodnotiaci systém z akreditácií ústavov I. oddelenia SAV, pri ktorom dochádza k preceneniu významu medzinárodnej spolupráce a množstva získaných finančných prostriedkov. Tento prístup je veľmi nebezpečný v situácii, keď SAV uvažuje o zmene štatútu na verejnoprávnu organizáciu. Navrhol zmenu kritérií hodnotenia oddelení v AsÚ SAV. Chochol navrhol otvoriť túto tému na celoústavnej zamestnaneckej schôdzi.

Pribulla konštatoval, že nedochádza k reálnemu prerozdeleniu financií v SAV na základe výsledkov hodnotenia. Ústavy akreditované v kategórii A* mali dostať navýšenie finančných prostriedkov o 4%, ale reálne došlo k navýšeniu len o 1%. Chochol podotkol, že Predsedníctvo SAV navrhlo Snemu SAV odsúhlasiť zmenu navýšenia z pôvodných "4%" na navýšenie "do 4%". Keďže Snem SAV návrh odsúhlasil, pridelenie 1% financií je v súlade s touto zmenou. Zástupcovia ústavov SAV v sneme si však pri hlasovaní neuvedomili, že zmene navýšenia vyhovujú aj záporné percentuálne hodnoty, takže Predsedníctvo SAV malo reálnu možnosť pri pridelovaní financií za akreditácie ešte aj ušetriť.

3. Preradovanie pracovníkov STO do vyšších kvalifikačných stupňov.

Chochol informoval o preradení pracovníkov Budaja a Zborila do vyššieho kvalifikačného stupňa. Informoval, že po rozpracovaní doktorskej dizertácie by mohol byť preradený aj Hric. Upozornil, že pri akreditáciách sú ústavy SAV hodnotené aj podľa prírastkov doktorov vied.

4. Obsadzovanie miest v STO pri dlhodobých pobytoch v zahraničí.

Chochol informoval o prerozdelení pracovných úväzkov po odchode Pribulla a Vaňka na dlhodobé zahraničné pobyty. STO prijalo na ich miesta Dr. S. Shugarova zo Sternbergovho astronomického ústavu z Moskvy a D. Božíka. Chochol privítal v kolektíve STO S. Shugarova, ktorý nastúpil do zamestnania v marci 2008.

5. Stav pozorovacej techniky a úlohy na jej vylepšenie v roku 2008.

a) 0,6 m reflektor na SP.

Vo februári 2008 došlo k presunu fotometra z G2 na SP. Systém bol odskúšaný a prináša očakávané výsledky, t.j. zvýšenie kvality dát, oproti predchádzajúcemu komerčnému fotometru HAMAMATSU.

Skopal upozornil na menšie hodnoty pulzov fotometra v porovnaní s G2. Chochol konštatoval, že

problém je spôsobený zlou kvalitou zrkadiel, ktoré neboli pokovované 30 rokov. Kým nedôjde k pokovovaniu zrkadiel reflektora, odporučil používať na fotometri vyššie napätie. Pokovovanie zrkadiel uskutoční v septembri 2008 Pribulla. Chochol požiadal o pomoc pri demontáži a montáži zrkadiel a ich preprave do TL a na SP mladých členov STO.

b) 0,5 m reflektor v G1.

Ambróz informoval o problémoch s inštaláciou elektrických rozvodov, nevyhnutných pre dokončenie automatizácie reflektora v G1. Momentálne pracuje na posledných úpravách softwaru. Uviedol, že postup prác na automatizácii reflektora pravidelne konzultoval s Chocholom. Dodal, že automatizáciu by mal ukončiť v priebehu leta 2008, ak nebude poverený vedením AsÚ SAV prácou s vyššou prioritou. Pribulla upozornil na nutnosť zjemnenia pohybov ďalekohľadu v záujme získania kvalitných CCD snímok. Problém bude možné vyriešiť delením pohybu krokových motorov až na 128 dielikov, zrejme však bude nutné zjemniť aj samotný mechanizmus pohybu (ozubenie).

c) 0,6 m reflektor v G2.

V októbri 2007 Pribulla pokovoval zrkadlo reflektora v G2, čo viedlo k zlepšeniu kvality fotoelektrickej fotometrie. Po presune fotometra z G2 na SP, uskutočnenom vo februári 2008, bol do skúšobnej prevádzky uvedený jeden z dvoch kanálov dvojkanálového fotometra, ktorý sme dostali z Observatória v Suhore (Poľsko). Už prvé merania vykazovali zvláštnosti, ktoré boli vysvetlené citlivosťou fotonásobiča v IR oblasti a používaním nevhodných U,B filtrov, s priepustnosťou aj v IR oblasti. Dr. I. Volkov, ktorý je od 1.2.2008 na AsÚ SAV na ročnom pobyte, platenom agentúrou SAIA, a Shugarov zabezpečili dodanie, výbrus a premeranie priepustností nových filtrov z Ruska. Náklady s tým spojené uhradili vedúci VEGA grantov. K dispozícii sú dve identické sady štandardných Johnsonových UBVR filtrov a Cousinsov R filter. Kollár v súčasnosti pracuje na dokončení elektronickej časti druhého kanála. Pribulla upozornil na chýbajúci software na spracovanie dvojkanálovej fotometrie.

Pribulla navrhol inštaláciu autoguide systému na všetky ďalekohľady STO za účelom zlepšenia kvality fotoelektrickej a CCD fotometrie.

Kundra sa sťažoval na vysokú prašnosť v okolí G2 a rýchle znečisťovanie zrkadla. Chochol uviedol, že problém je možné riešiť pravidelným pokovovaním zrkadla.

6. Zahraničné spolupráce STO.

Chochol zhrnul súčasný stav prebiehajúcej zahraničnej spolupráce. Vyjadril spokojnosť s prebiehaním spolupráce s Českom v rámci MVTS, Bulharskom a Ruskom cez MAD. Spolupráca s Egyptom cez MAD viazne na skutočnosti, že egyptská strana nie je schopná uhradiť náklady na letenky pre egyptských astronómov pri ich cestách na Slovensko. V tomto roku STO poslalo 2 pozývacie listy pre egyptských astronómov. Ani jedna z týchto ciest sa neuskutočnila.

Chochol informoval o očakávanom schválení spolupráce s Ukrajinou cez MAD na obdobie 3 rokov. Prínosom tejto spolupráce bude možnosť spektroskopických pozorovaní 2m ďalekohľadom na observatóriu Terskol na Kaukaze.

Chochol informoval o návšteve prof. Kreinera z Poľska, ktorý navrhol podpísať bilaterálnu dohodu medzi STO AsÚ SAV a Pedagogickou Akadémiou (PA) v Krakove na obdobie 3 rokov. Garantom spolupráce je Pribulla, ktorý dohodu pripravuje. PA v Krakove plánuje projekt 1,3 m ďalekohľadu na Suhore zameraného na CCD fotometriu a spektroskopiu, ktorým chce nahradiť existujúci 0,6 m ďalekohľad. Na projekt chce využiť štrukturálne fondy EÚ a zúčastňuje sa ho 8 inštitúcií z Poľska a jedna z Čiech. Prof. Kreiner navrhol AsÚ aby sa k projektu pripojilo.

V diskusii o výhodách a nevýhodách tejto spolupráce vystúpili:

Chochol – ak sa pripojíme k poľskej iniciatíve, šanca na získanie vlastného väčšieho ďalekohľadu zo štrukturálnych fondov EÚ poklesne. Ďalšou nevýhodou je, že vzhľadom na množstvo partnerov, ktorí

sa projektu zúčastňujú, dostaneme veľmi málo pozorovacieho času. Navyiac, polovica času bude venovaná CCD fotometrii, o ktorú záujem nemáme. Projekt, v ktorom budú uvedení zúčastnení partneri, je potrebné predložiť do 30.8.2008.

Zverko – z dlhodobého hľadiska, vzhľadom na novú výstavbu vo Vysokých Tatrách, si neubránime ochranné pásmo v okolí AsÚ SAV, čím dôjde k svetelnému znečisteniu. Preto podporuje spoločný projekt, ktorý má tú výhodu, že by sme neboli zaťažení jeho prípravou. Súčasne vyzdvihol pružnosť Poľska vo využívaní Eurofondov. Doporučuje prijať návrh a vycestovať do Poľska na rokovania.

Pribulla – svetelné znečistenie prekáža spektroskopii menej ako fotometrii. Preto doporučuje skonštruovanie vlastného spektrografu a jeho využitie na existujúcich 0,6m ďalekohľadoch. Projekt 1,3 m ďalekohľadu v spolupráci s Poľskom podporuje.

Budaj – ako dlho budeme mať nárok na pozorovací čas?

Chochol – podľa zmluvy, zúčastnení partneri majú zabezpečený trvalý nárok na pozorovací čas. Ktorákoľvek zo zúčastnených strán môže však kedykoľvek z projektu vystúpiť.

Skopal – ako to ovplyvní plánovaný projekt výstavby 1,8 m ďalekohľadu u nás?

Chochol – je otázne, či vôbec bude v SR vyhlásený projekt na obnovu infraštruktúry.

Skopal – doporučuje zapojiť sa do projektu, ale snažiť sa získať financie na spektrograf u nás.

Na záver prebehlo hlasovanie týkajúce sa pripojenia sa AsÚ SAV k projektu 1,3 m ďalekohľadu PA v Krakove. Za pripojenie sa k projektu hlasovalo 7 z 9 prítomných pracovníkov STO, 2 sa zdržali hlasovania.

7. Rôzne.

Budaj navrhol otestovať presnosť merania v G1 a zistiť, či je možné detegovať extrasolárne planéty zo svetelných kriviek hviezd, okolo ktorých obiehajú. Pribulla uviedol, že za súčasného stavu to nie je reálne, ale po navrhovaných zlepšeniach by to bolo možné.

Chochol informoval Budaja o spôsobe pridelenia pozorovacieho času na ďalekohľadoch v G1, G2 a SP pre interných doktorandov. Vedúci riešiteľ VEGA grantu po prijatí interného doktoranda na štúdium požiada grantovú agentúru o zvýšenie kapacity grantu v rámci aktualizácie koncom kalendárneho roku. Novoprijatý doktorand dostane pozorovací čas na prístrojoch v G1, G2 a na SP v rámci kapacity grantu od začiatku nasledujúceho roku po jeho prijatí na doktorandské štúdium.

Chochol informoval o porade vedúceho STO s hlavnými riešiteľmi VEGA grantov v STO (Hric, Skopal, Zverko), uskutočnenej 20.2.2008, na základe ktorej bol prerozdelený pozorovací čas na ďalekohľadoch v G1, G2 a na SP od 1.3.2008. Zverko vymenil pozorovací čas svojho grantu v G1 za pozorovací čas v G2 a na SP. Prípadné ďalšie zmeny v prerozdelení pozorovacieho času na prístrojoch STO musí prejednať vedúci STO s hlavnými riešiteľmi VEGA grantov.

Zboril konštatoval, že v porovnaní s inými členmi Európskeho klubu zaostávame.

Tatranská Lomnica, 30.6.2008.

Zapísal: E. Kundra

Overil: D. Chochol